

رسول الإسلام محمد صلى الله عليه
وسلم (الحرمين والجمعية)

Silaamaaxun Xeyifaare Muhanmadu (kisiyen do neemen g'a kanma)

Tuwaaxun sappa (kafo) be ga diinan fiinun yinmankaran maxa Alla ka horomanten do Annabi misiiden di

Ke kitaabe (silaamaaxun Xeyifaare Muhanmadu neema do muro g'a maxa) wa Annabi Muhanmadu(kisiyen do neemen g'a kanma) birantaaxun ya koyini, na wut'a danben do a xooroyen ɗa na wara a yaxu barikanten ɗa do wahayun joppeyen ɗa, a do a faarannaaxun tinmandaana ke joppeyen ɗa, a wa a nabinyinmaaxun kaawaafiinun do a tonɗuntaaxun taagumansun bangandini, a wa sariyan bangandini a do ken be ga ri, do sariya ke sigira seren haqun do a doroyen tanganden di, xo a ga d'a gajanlenmon sigiranun bangandini moxo be, a d'i seedeyu a danɗa, kafini xureyen tiilanden ɗa a jikku fasanɗunton kanma, ku beenu ga d'a ɗa yaaxamaxe ya soron da, do xirindaana ya katta Tagandaanan baanaaxunden ɗa.

Silaamaaxun Xeyifaare Muhanmadu

(kisiyen do neemen g'a kanma)

**Tuwaaxun sappa (kafo) be ga diinan fiinun
yinmankaran maxa Alla ka horomanten do
Annabi misiiden di**

Ti Alla Toxon ɗa Neemandaana Hinnaana Ke ni digan deppe ya silaamaaxun Xeyifaare Muhanmadu

kanma (kisiyen do neemen g'a kanma) in w'a toxon bangandini a noxon di do a danbe do a debe do a yaxu, do a faarannaaxu, ken be a ga xirindi katt'a yi, do a nabinyinmaaxun kaawaafiinu, do a sariya, do a xonnon sigira a fin di.

1- A toxo, do a danbe, do debe be a ga teeri nan xooro A noxon di

Silaamaaxun Faaren ɗa, ken ni: Muhanmadu ya, Abudullaahi renme, ken ga ni Abuduli mutalibi renme, nan bogu Berehima renme Sumayila bonsonɗen di, kisiyen g'i kanma.

(Ken ga ɗa moxo be ni ya): nan ti Alla Annabiyinme Berehima (kisiyen g'a kanma) ya n giri saaman ɗupe nan ri makka, a do a kagume Haajara do a dibakke(renme) Sumayila n'a toxo banbaadon di, a d'i filli taaxundi makka ti Alla ɗaamarixannen ɗa (A n dera A n kallanka), bire be renme ke ga fonnanqayaaxu Annabi Berehima ri makka, a do i renme Sumayila (kisiyen g'i filli kanma) da Alikaaba ka horomante ke taga, soron gabo ka ke tattun ɗa, makka xusa lagari ɗaana Tagefoonun Kama Alla battaanon jeleɗan ɗa, ku beenu ga ni xannaano ya hiiɗun kininden di, soron sukke do Alla batiyen ɗa do A baanaaxunde Berehima (kisiyen g'a kanma) killen kanma kaman siinan jaatu,

Ken falle guubeyen (ɗengeye) ri ɗaɗi, araabun dunden ɗanmoxon xusa ɗa xo duna debu kuttun

ɲanmoxon ɲa ku beenu g'a tatten ɲa, boorin fiinun
yan bange a noxon di: xo munonun batte, do
renyaxarun ɲalintan burunde, do yaxarun
toopande, a do gaara konne, do xonji minne, do
sange(jeeniye), do yatiimen naaburen yigeye, do
riban naaburen wutunde...

Ke dingira do ke taaxe ya di, silaamaaxun Faaren
ga teeri, Abudallahi renme Muhanmadu, nan bogu
Berehima renme Sumayila bonsonɲen di(kisiyen g'i
kanma), siine 571it, a faaba kara a teeriyen ya
kaane, a ma xa kara a xaaxu tunmundin ya, a faaba
tugunne Abu Taalibi d'a sorogo, a bire waagi
(yatiime) ya, korinte ya, a ɲi yigene nan bire ti a
yinme kittiran gollen ya yi.

2- Kagun barikanten yaxu barikante

Bire be a wuyun ga ɲi tanpille do siino karagi
(25) ya, a da yaxare yaxi gelli makka yaxarun ɲa,
ken ga ni Xuwayilidi renyaxare Xadiija ya(Alla ga
duɲe bakk'a maxa), Alla d'a warijaka renyaxaru
naxati do renyugu filla ya bakka Xadiija yi, a
renyugu ku filli tugunna kara, a do i kagumen do i
xojen gollipanlenmaaxun ɲi moxomoxontaaxun do
xanuyen xenpan ya di, ken yan sigi a kagunyaxare
Xadiija ga d'a xanu xanuyi xoore ya, a xa d'a xanu
ken moxo ya di, a ma mung'a yi hari a kallen falle ti
siina gabu ya, a ɲi tanmisen karini n'a taxandi
Xadiija(Alla ga duɲe bakk'a maxa) menjanyaxarun

na doronde ya i danɗa, do siroye katta Xadiija ya a do a xanuyen tangande danɗa.

3- Gundonfaarijeyen(wahayu) joppaye

Faare Mahanmadu (kisiyen do neemen g'a kanma) ni jikku xoore ya kanma gelli Alla n'a taga, a dunkonun ni a xilli tonɗunta duntenne, a ni kappa i ya gollu xooron di, i ga ni munan fiinu beenu kanma a ni kun xonno, a ma ni kapp'i ya kun di.

Bire be a wuyun ga kipe tannaxate (40) siine ya n'a toxo makka ya, Alla d'a sugandi kudo a nan ja faare ya, Malakanne Jibiriilu (kisiyen g'a kanma) ri katt'a yi ti Xuraana soora fana yanqanten joɗaadun na, a ya ni Alla Kallanken daalen na:

(اَفْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (1) خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ (2) اَفْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ
(3) الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (4) عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (5))

(Xara ti an kaman toxon na, ke be ga tagandi (1)

A da seren taga bakka forojonginten di(2)

Xara, an kaman ya n daronta (3)

A ken be ya, A ga tuyindindi ti xaliben na (4)

A da seren tuyindi fo be a ga ma ni a tu (5)

[Fara Jonginten soora: 1-5],

A xusa ri katt'i kagume Xadiija ya(Alla ga duɗe bakk'a maxa) a sondonmen ga sarallene, a da fi ke laxami a danɗa a xusant'a kiiluntaaxundi, a do a daga katt'i faabatugunne renme Waraqata ya Nawufali renme -ken ni a ga nasaaragankaaxu ya, na tawuraata do linjiila xara- Xadiija ti a danɗa: Ee in faabatugunne renme (gidanyigo), an waaxi ke

renyugon terinka, Waraqata ti : Ee in waaxin renme, an na mani xa walla? Alla Faaren d'a xibaari fo be a ga d'a wari, Waraqata ti a da:

Ke ya ni Malakanne (Jibiriilu) be Alla ga d'a yanqandi Muusa kanma, hari in gan ja maxanban fade ya sa, hari in gan ja birante ya sa bire be an dunkon ga na ji a bagandini, Alla Faaren jaabi (kisiyen do neemen g'a kanma) : (ikun ni inke bagandindaanon ya yi ba?), a ti: yabo, nan saame yugo su do an xallen meenen ma ri ganta i ga d'a xoni, an koota ke ga na reg'in ja, ma in ga d'an deema deemandi xote ya).

Makka noxon di, Xuraana yanqayen sukke a kanma, Jibiriilu do a ga yanqana nan giri tagefoonun kaman ni, xo a do faarannaaxun fatanfansiyyun ga riini katt'a yi moxo be.

A toxo, a ga i soron xilli katta silaamaaxun ja, a soron d'a besenxoni n'a gaja, i da naaburen do mareyen koyi a yi, kuudo a xa na faarannaaxu ke toxo non ja, a bara ken su ya, i ti a da xo jaman ga ti faarun da nan saame: korotondaana, gaarante, gaaratiifindaana, i d'a liixi, nan xenperandangi a fata doronte ke kanma, n'a battaanon (kappallemu) xa tooja,

Faaren toxo (kisiyen do neemen g'a kanma) makka, a ga xirindini katta Alla yi, a ga hiiyun sanjaanen sagatana, do araabun me kafu saxanu, a do soron ji me genmalenmaaxunu non ja, a na silaamaaxun ballu i ya, a ma xani duna di

yinmankaaxu xa fe, a ma kanu kaafa yi, kanda ma ji a danja, tunkanyugo xa ma ji, gelli a xirinden fanan ja a da kaapandi xannen gansi, nan ti i nan ri ti fon me be i ga ri t'a yi gelli Xuraanan daren ja, a toxo kundun ja a g'i gajanrenmu kaapana ti a yi, i be ga tojondini ti a yi ken tojondi ti a yi sahaabanun di(Alla ga dune bakk'i kafumanton maxa).

Makka noxon di, Alla d'a doro ti kaawafi xooron ja, i ya ni na a wurudunterendi katta bayituli maqidisi ya, saage nan sege ti a yi katta kanmun ja, a tuyinten xa ni nan ti Alla ya, A da Annabi Iliyaasa do Isa wurugi katta kanmun ja(kisiyen g'i filli kanma), xo ken koninten ga silaaminun do annasaaranun maxa moxo be.

Annabi ya (kisiyen do neemen g'a kanma) A da sallen jaamarixannen raga Alla yi kanmun di, ken faayi ke salle be silaaminun g'a sallini kootan di ta karago (5), makka noxon ya di -xadi- kaawafi xoore tana ga kite, a ya ni xason booxeyen ja ma fillankappaanon ga d'a wari.

Xureyisi kaafirinun da killen moxonman su golli kuudo n'a koppa; i xenperankipe feeraburu kutunden di a xannemaxa, do soron koronde bakk'a yi, i xandunxotaaxu kaawaafiinun mundunden di, na dudeema ti yahuudiyanun ja kuudo i n'i faaba ti kaapandi daliilunun ja ku beenu ga i deemana faaren kutandinlenmaaxun di do soron koppanden di bakk'a yi.

Bire be xureyisi kaafirinun toopanden ga sukke muuminun danja, Annabi-kisiyen do neemen g'a kanma- duje i da ti feregoyen na katta habasan nje, a jaabi i danja: tunkanyugu telejonte wa no, sere su nta toorene a banje, tunkanyugu annasaaran yan ji, jamo filli ferego bakk'i di katta habasa, bire be feregaanon ga kije habasa, i da diinan koyi tunka najaasi ya, ke be Annabi Muhanmadu d'a ga ri(kisiyen do neemen g'a kanma); a silaamaaxu a ti: in kuna ti Alla yi, ke do Muusa do fo be ga ri, i su bakka fitollinboti baanen ya di, faaren soron tooranden da me batu a do i sayibanun da.

Jama yogo ji a ga tojondi ti a yi me kafuran na, kun giri madiina n'a xobanlenmaaxu silaamaaxun kanma, do n'a faaba gelli an da yille i deben di, debe ke ji xilli (yasiriba); a duje soron da ku beenu ga toxo i noxon di makka ti feregoyen na katta Annabiyinmen deben na, i ferego na silaamaaxun sanqi madiina, ma ka ga maxa toxo a di ganta silaamaaxun ga ro a noxon di.

Fon falle Annabinyinme(kisiyen do neemen g'a kanma) A ga da siino tanmi do sikko dangindi makka a ga xirindini katta Alla yi, Alla duje a da ti feregoyen na katta Annabiyinmen deben; a ferego (kisiyen do neemen g'a kanma) , a xirinden jokkindi katta Alla yi, silaamaaxun sariyanun yanqayen xa da me batu a noxon di fonne fonne, a da joppa a ga i Faarun do bataaxun xeyini Katta xabilan

yinmankon do tunkanyugun ɗa, a g'i xilli katta silaamaaxun ɗa, a ga xirindi ku beenu yogo yan ji: ruumu tunkanyugo, do furusu tunkanyugo, do misira tunkanyugo.

Madiina noxon di, kiyeen nooron bonne sarefin ɗaɗi, soron xusa kanu, ken gemu Annabi(kisiyen do neemen g'a kanma) dibakke Ibiraahima kara (faati) koota yi, soron ti: kiye ke nooron bono Ibiraahima kallen ya da, Annabi jaabi (kisiyen do neemen g'a kanma):

(إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَا يَكْسِفَانِ لَمَوْتِ أَحَدٍ، وَلَا لِحَيَاتِهِ، وَلَكِنَّهُمَا مِنْ آيَاتِ اللَّهِ، يَخُوفُ اللَّهُ بِهِمَا عِبَادَهُ)،

(An na tu kiyeen do xason ɗa, i filli nooron nta bonno sere su kallen da, ma a bireyen da, xa ganta kuɗa, i filli na gelli Alla kaawaafiinun ya, Alla ga I komon kanundini t'i filli ya)¹,

Annabi(kisiyen do neemen g'a kanma) gan ji gaarante xirindaana ya su, gansinɗa a ji jewono katta soron kanunden ɗa t'i gaarakonnen ɗa, a na ti: kiye faayi de, a nooron bono in renme ke ya kallen da, kammoxo sere be xan w'in gaarandini.

Xeyifaaren ɗa (kisiyen do neemen g'a kanma) a kaman d'a faranfarondi ti jikku tinmanton ya yi, Alla d'a maxankutu ti I daalen ɗa:

(وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ)

¹ Musilimu sahiihu (901)

(Mahanmadu anken ŋa, an wa jikku ya kanma a xoore ga ni)

[Xaliben soora:4],

A xusa ŋa maxankutunte ya ti jikku sire su ya, xo tonŋu do xalasiye do saagoye a do telenjoyen do xannun maxafakke hari a d'i xonnen naxa, do fonnansiraaxu a wa sadaxinden xanna korinton do misigiinon do fundunbaarun do lafinto danŋa, do nan Saanamaxangillaaxu i kandanden maxa, do nan hinn'i ya, do na dumaxayanqand'i danŋa, ma hari sere mukken ŋi riini na Faaren mundu(kisiyen do neemen g'a kanma) A n'a sayibanun(Alla duŋe bakk'i maxa) tirindi a yi, na faaren toxo i naxa, xa a nt'a tuunu, a na ti: ko ni Muhanmadu ya a xa di?

A birantaaxu ŋa tinmantaaxun do wurugiyen taagumanse ya a su gollipnanlenmaaxun di: xanan do xonne, marentinten do fo laate, xirisen do lemine, yugon do yaxare, fonmuumen do kanpinte.

Bire be Alla ga da diinan tinmandi a danŋa, Faare -kisiyen do neeman g'a maxa- a ga da faarannaaxun kipandi kipandinde fataama, a faati n'a wuyun toxo tandume do siino sikki (63) ya, tannaxaten (40) siinen dangi nabinyinmaaxun kaane, do tanpillen do siinon sikki (23) nabinyinme do xeyifaare ya.

I firindi - kisiyen do neeman g'a kanma- Annabinyinmen debe (madiina) ya yi, a ma naabure toxo, xeye xa fe, ganta ti a baxalli xulle ke be ga ŋi

sette a yi, a do ɲuɲe be a ga da ken ɲa sadaxa yi killen renmun da.¹

Soro beenu ga silaamaaxu n'a tonɲundi n'a batu, kun jaaten ɲi tagefo gabe ya yi, fo be gan fuɲu kame wujune ya ken yan da sareyen hiiɲun hiiɲi kafin'a yi, ken ɲa saado a ga faatini xasu sikki (3) me ya, a me wa di ke wa kappa a diinan tangeyen do a sanqiyen gundonun ɲa, abaatu a sayibanu ku beenu a ga d'i mara silaamaaxun jikkunun do a taaxaadun kanma, i ɲa gelli kappanlen sirun ya yi teleɲoye di do dunanballe do kaariye do xannun maxafakke di, a do nan kinindi ke diina xooɲe ke yi i tonɲondi t'a yi.

A sayibanu -Alla ga na duɲe bakk'i kafumanton maxa- beenu ga ɲi i gan xooranta tonɲondiye do tuwaaxu di, do golle do xalasiye di, do tonɲunde do kininde do saagoye do fonnansiraaxu di, kun ɲi: Abu Bakkari tonɲunte ya, do Xattaabi renme Umaru, do Affaana renme Wusumaana, do Aba taalibi renme Ali, Alla ga na duɲe bakk'i maxa, i kun wa kappa sere fano beenu ga tonɲondi ti a yi n'a tonɲundi, i yan ɲa a fallamaxasooxaanon xa yi, ku beenu ga da diinan bandeerin tinɲa a falle, Annabinyinmaaxun maxakutonun fo wo fo ma ɲaɲ'i da, a ma i xerexere xa ti fo ya na sayibanun kuttun toxo, Alla ga na duɲe bakk'i maxa.

Alla da a kitaaben tanga a do ke be ga ri, n'a sunnan tanga, do a birantaaxu (siira) do a digaamun

¹ Buxaari sahiihu (4461) 15/6.

do a gollu, ti xanne be a ga sefe ti a yi, birantaaxu ma tange-biradangan (tarixu) muuman di- xo a birantaaxu ke ga tange moxon be(kisiyen do neeman g'a kanma), ken wara a tange, kan moxo ni a ga ji xenqene, a ga ji yigene, a ga ji minni, a ga ji soyini?

Kan moxo ni a ga ji a kadunkon gollipanlenmaaxunu a kan noxon di?

A moxonun su tanganten safanten ya ni a birantaaxun (siira) di, aken ɲa, Fataganke ya ni, Faare ya ni Kamaanaaxun xerexerefiinun fo wo fo su nt'a danɲa, a nta marandini du da nafa do toora su ya.

4- A faarannaaxu

Alla da Muhanmadu xeyi (neeman do kisiyen g'a kanma) fon falle fillankappen do kaafiraaxun do sakuntaaxun ga da ɲupen tattun loogo, sere ma ji kitene ɲupan xotte ke yaaxen kanma ke be ga Alla baane batta, ganta ti kitaabe dunkon sara kuttu jaatento, Alla xusa da I faare Muhanmadu (neeman do kisiyen g'a kanma) xeyi; Annabinyinmun do Faarun tinmandaana ya, A d'a xeyi ti kandeyen do tonɲun diinan ya tagefoonun danmon da, kuudo a n'a bangandi diinan su kanma, do kuudo a na soron bagandi bakka munon do kaafiraaxun do sakuntaaxun bitan binnun di, katta Alla baanaaxunden do toɲondiyen nooron ɲa, a faarannaaxu ke ni Annabiyin saamanton(neeman

do kisiyen g'i kanma) faarannaaxunun tinmandaanan ya yi.

A xirindi katta fo wo su ya, Annabinyinmun do Faarun ga xirindi katta ken ɗa (neeman do kisiyen g'i kanma): Nuuhu do Ibiraahima do Muusa do Suleyimaanu do Dawuda do Isa- gelli toɗondiye nan ti Alla ya ni Tagekamaanen ɗa, Tagandaana warijaxandaanan ɗa, Birandaana Karindaanan ɗa, Tunkanun Tunkan ɗa, A ken ya ni Firanyillandaanan ɗa, A ya ni Tunka moxomoxonta Hinnaanan ɗa, do nan ti Alla ya ni fo wo fo su Tagandaanan ɗa kiteyen di, o ga fo be walla do o ga nta fo be walla, fo wo fo ya ga feti Alla ya ken ni tagefo ya gelli A tagefoonu yogo ya.

Xo moxon be, a ga xirindi katta Alla baane batuyen ɗa, do na A tana su batuyen toxo non ɗa, a da bangandi-bangandinde xenpa- nan ti Alla ya baane ya yi kappalenma teyi A betiye di m'A marande di m'A takande di m'A fiinudeberinde di, a da bangandi nan ti Alla ya (A n Senonta) ma fo saara fo ma A saara, duxansi ma jaɗ'A danɗa, A nta yanqana tagefo su di, A nta natalegankaaxunu a di xa.

A xirindi katta nan toɗondi ti Allan kiitabun ɗa, xo Berehima do Mussa kitaabu(kisiyen g'i kanma) do tawuraata do jabuura do linjiila, xo moxon be a ga xirindi katta nan toɗondi ti faarun su ya (kisiyen g'i kanma), a da Annabiyin baane gaarandinden jaate Kaafiraaxun ya ti Annabiyinmun su ya.

A da soron su nimisiwasa ti Alla hinneyen ɗa, do nan ti Alla ya ni Kamaane ke be biisini i waseyen ɗa duna, nan ti Alla ya ni Tagekamaanen ɗa Hinnaana ga ni, A ya baane ya na tagefoonun koroosini xiyaama koota bire be A ga n'i wulli bakk'i xaburanun di, na muuminun tugana i gollun sirun kanma ti i men baraaju tanmi (10) ya, do fo burun kanma ti i men yangon baane (1), neema siginten wa i da laaxara, i be xan da kaafiraaxu na gollu burun golli a w'i muson kitta duna do laaxara di.

Faare Mahanmadu ya (neeman do kisiyen g'a kanma) a faarannaaxu ke noxon di, a ma i xabilan wurugi, a deben do a yinme xa fe, ken wara, Annabinyinmun ya toxonun nan koɗi Xuraana dare ke di siri diinta a toxon ɗa xo Nuuha do Ibraahima di Muusa do Iɗa kisiyen g'i kanma, a saaxa toxon ma koɗi Xuraana di, a kagumun toxonun xa fe, Muusa ma toxon koɗi Xuraana di ta gabe ya, Mariyamu (kisiyen g'a kanma) xa finkoɗi tanjikke do taanu karagi (35) ya.

Faare Mahanmadu ya (neeman do kisiyen g'a kanma) kisinte ni bakka fo wo fo ya ga sariyan do haqilen do tagemoxon sooxini, ma jikku siren ya ga balla a yi; baawo Annabinyinmun ɗa (kisiyen g'i kanma) kisinto ya ni fon di ke be i g'a kipandini bakka Alla yi, baawo xadi- likkintayenmun ya ni ti Alla ɗaamarixannun kipandinden ɗa katta A komon ɗa, Annabinyinmun ɗa Tagekamaanaaxun do Batikaamaanaaxun xerexerefiinun fo wo fo su nta i

danja; ken wara, fatagankon ya ni xo fatagankon kuttun moxo, Alla ga I faarannaaxunun xeyini katt'i ya.

A wa gelli daliilun fo xoren ɓa, (ke be ga koyini) nan ti faare Muhanmadu faarannaaxu ya(neeman do kisiyen g'a kanma) wahayun ya nan giri Alla ya, (ken ni ya) nan ti a kitanten ya ni-ma lenki koota ke-xo a ga ji moxo be a birantaaxun di, miliyaari silaami xa w'a batta, i w'a sariyan wajibintaafinun dunkarana, xo salle do jakka do suume do hiijun do ken tana, a ga feti ti yillande do faraaxunde ya.

5- A nabinyinmaaxun kaawaafiinu do a taagumansu do a kandefiinu(daliilunu)

Alla na I Annabinyinmun yidana ti kaawaafiinun ya ku beenu ga i nabinyinmaaxun koyini, A wa kaapandi daliilunun do daliilun sigindin'i da ku beenu ga seedene t'i faarannaaxun ɓa, abaatu Alla kaawaafiinun kini nabinyinme su ya ku beenu ga wasene haadamarenmun toɗondiyen danja, kaawaafiinun fo xooro beenu ga kini Annabinyinmun ɓa, (kun ni) o nabinyinme Muhanmadu (neeman do kisiyen g'a kanma) kaawaafiinun ya, baawo Alla da Xuraana daren kin'a yi, aken ya ni kaawafi toxonten ɓa Annabinyinmun kaawaafiinun di ma sikken koota, xo moxon be Alla ga d'a yida ti kaapandifi xooron ɓa, faare Muhanmadu (neeman do kisiyen g'a

kanma) kaapandifiinun ɲa, i gabon ya ni, i yogonu faayi:

Bitamawaareye (Wurudun terende do kanmudun segeye) do xason booxeye, do kanmen texeye tan jaatu, fon falle a ga da i kaman xiri kuudo A na soron xumaari, i kankooron falle .

Do yiganden do ji roxonnaanen gabondinden ɲa, sara gabon ga yigene ma i ga minni bakk'a di.

Do a xibaarinde ti fi manariganka danginton ɲa, ku beenu sere su ga ma demu n'i fatanfansiyyun tu, (ken wa ɲaana) ti Alla xibaarinden ya yi a danɲa, xo Annabinyinmu(kisiyen g'i kanma) do i soron xiisanu, do gidinkappe dunkonun xiisa.

Do a xibaarinde ti fi manariganka rinton ɲa, ku beenu ga ma ɲaɲi fina, (ken wa ɲaana) Alla xibaarinden ya yi a danɲa, xo yinben xibaaren ɲa, ke be ga bakka hijaaɲi ɲupen sere d'a wari ke be ga ɲi saame, do soron giilondinde taganden di

Do Alla ga d'a wasa n'a tanga soron ɲa.

A do a ɲiinanun tonɲuntaaxu a sayibanun danɲa, xo a jaabi i danɲa:

(لَتَقْتَحْنَ عَلَيْكُمْ فَارِسَ وَالرُّومَ، وَلَتَقْتَفِنَ كَنُوزَهُمَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ).

(ma faarisi do ruumu ga ri maxawase xa danɲa, m'i filli laxanloxonnaaburun ga ri nafaxe Alla killen di).

Do Alla yidande a da ti Malikiyanun ɲa.

Do Annabinyinmu(neeman do kisiyen g'i kanma) i nimisiwasande i soron danɲa ti faare Muhanmadu (neeman do kisiyen g'a kanma)

nabinyinmaaxun ɗa, beenu ga nimisiwasandi ti a yi i yogo ya ni: Muusa do Dawuda do Suleyimaanu do Isa do i tanan ɗa gelli banisirayila Annabinyinmun ɗa (neeman do kisiyen g'i kanma).

(Alla d'a yida) ti haqilen daliilun xa ya, do taali katunto beenu kiili kisinton ga duɗen'i danɗa.¹

Ku kaawaafiinu do ku daliilunu do ku haqilan taalinu beenu faayi, i sanqinton ya na Xuraana daren do Annabi sunnan di, a kaawaafiinun nan gaba jaatende da, Ben da xanu nan sig'i kanma, a nan saage katta Xuraana daren do Annabi sunnan do a biradangan (siira) kitaabun ɗa, xibaari danqanaaxunten wa di ku kaawaafiinu kanma.

Ku kaawafi xooro kundu, i ga ntaxa ɗanɗi, gansinɗa faaren gajalenmu (gelli xuresi kaafirinun do yahuudiyannun do annasaaranun) beenu ga ji araabun dunden di, i da waxati feesenten kita; kudo n'a gaarandi do na soron gongo bakk'a yi.

Xuraana daren ɗa, a ya ni kitaabe be, Alla ga d'a qeyi katta faare Muhanmadu ya -neeman do kisiyen g'a kanma-, Tagefoonun Kaman daalen ya ni, Alla da soron do jinnanun kaapa nan ti i nan ri t'a me ya ma ti soora yi gell'a men ɗa, harisa kaapande ke wa ta di ma lenki koota ke, Xuraana daren ɗa a wa tirindindu xooro gabo jaabini, soron miliyon jaatun

¹ Xo Alla Kallanken daalen ɗa: (Ee soro, i da taalin katu, xa d'a terinka, yenmu ku beenu ga Alla tanan xilli, i ra nta silime tagana, har'i ga na me kafu a danɗa, silime ken da fo boosi i ya, i ra nta ragan'a yi, muurundaanan do muurifon su lanpu) [hiijun soora: 73]

ga laasame kun di, Xuraana daren ɗa-xadi- a tanganten ya ni ma lenki ti araabin xanne be a ga yanq'a di, xotti baane ma bag'a yi, a safanten sanqinten ya ni, kitaabi dare kaapandan ya ni, a ya ni kitaabun fo xoore be ga ri katta soron ɗa, a n xawa ti xaranɗen ɗa ma n'a wure xannadiyanten xara, a xaranɗen ga na sere be firi do nan toɗondi ti a yi, abaatu xeerin su d'a firi,

Xo moxo be, faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- a sunnan do a kandeyen do a biradangan ɗa, i tanganton ya ni, i gananton ya ni nan bogu fillandaana saxiiranton tokkinton maxa, i safanton ya ni ti araabin xanne be faare Muhanmadu ga sefe ti a yi -neeman do kisiyen g'a kanma- an tiini xo a birene o naxa, i xannadiyantun ya ni katta xannun fo gabe ya, Xuraana daren do faare -neeman do kisiyen g'a kanma- sunnan ɗa, i filli baane ya ni silaamaaxun kiitun do a sariyanun saageran (wutiran) ɗa.

6- Sariya be, faare Muhanmadu do a ga ri - neeman do kisiyen g'a kanma-

Sariya be faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- do a ga ri, ken ni silaamaaxun Sariyan ya, a ya ni Allan sariyanun do Allan faarannaaxunun tinmaadaadon ɗa, a lasilinun di, a do Annabiyin saamanton sariyanun su yan baana, har'i ga na me sooxi i panmoxonun di.

Tinmantaaxun sariyan ya ni, a siren ni bire do noqu su danja, soron diinan do dunan siroyen w'a di, batiyun su kafumandaanan ni ku beenu wajabini komon kanma tagefoonun kama Alla da, xo sallen do jakka, a wa naabure do kotokotaado do kafo do marande do kure do taaxen gollipanlenmaaxunun bangandi i danja, fo daganten do fo kabante, do ken tana be soron dunan do i laaxaran ga ken mundunu.

Ke sariya wa soron diinanun do i foron do i danbun do i naaburun do i kiilun do i bonsonjun tangana, fasanjuntafi do siroyen kafumandaana ya ni, gongondaana ya ni bakka loxosontafi do toorofi su ya, a wa xirindini katta haadamarenmen dorontaaxun ja, do naxadugankaaxun do telejoyen ja, do xalasiyen do sennaaxun ja, do sirondinden do xanuyen ja, do na xeerin xanu soron da, do na foron tanga, do na faabankaanun kisi, (a da haraamu) na soron kanundi gaaren kanma, faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- a ji a ga xenperandangiye do bonondinden gajanja, do gaarun do xiidimoxo buren do annasaaran moodaaxu(nan du kutu bakka duna hooho di, nan jonkoye katta batiyen baane yi), i noonun do i giyanun moxon ma su

Faare Mahanmadu ya -neeman do kisiyen g'a kanma- a da bangandi nan ti Alla da seren doro -yigo do yaxare- n'a haqun tinmantan tang'a da, A d'a ja tirindindiye me ya a sugandindun do a gollun do a yillankuppeyun kuttun danja, A da golle

su likken yindi a yi ken g'a yinme toorono ma a g'a tananun toorono, A da yigon do yaxaren jekkondi tojondiyen do tirindindiyenmaaxun di, do muson do baraaje, ke sariya wa xatayi xerexerente jaana do yaxaren ɗa, saaxe do yaqe ya, renyaxare do gidanyaxare ya.

Sariya ke be, faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- do a ga ri, a ri ti haqilen tanganden ya, do na fo wo fo haraamu ken g'a bonondini xo xonji minne, silaamaaxun ɗa a da diinan jaate nooro ya yi, a ga haqilen killen xurandin'a da, kuudo seren na Alla batu sondon wallen do tuwaaxun kanma, silaamaaxun sariyan da haqilen finsaanan wurugi, n'a ɗa likkintayenmun jongaadon ɗa, n'a xanmaxawasa bakka gaarun do fillankafifiinun ɗa.

Silaamaaxun sariyan ɗa, a wa tuwaaxu kendenten dorono, a wa cuyindini katta tuwaaxun jagande be duuraaxunten ga ni bakka yonkin lijun ɗa, a wa xirindini katta faayinden do sinmeyen ɗa yonkin di, do taganden di, tuwaaxun jaganden battu kendenton ɗa, i do fo nta me sooxini ke be faaren do a ga ri -neeman do kisiyen g'a kanma- .

Seran danbi xerexerente jagande nta sariya ke di na danbe toxo, ma na soro fasu soro ya, ayi ken wara, a su jekkonten ya ni a kiitun noxon di; na toxo ti soron su yan baana i lasilin di, fasanjuntaaxu nta danbe da danbe kanma, a nta soro xa da soro kanma, ganta ti Allan kanne, faare Muhanmadu -

neeman do kisiyen g'a kanma- xibaarindi, nan ti saarefo su ga di, a saarene tagemoxon sire ya kanma, sere su nta saarene yangonte ya, ma tanan yangon xeyaana ya.

Silaamaaxun sariyan di, Alla da durasaagen(tuubu) sariyandi, a ya ni: seren na durasaaga katta i kaman ɗa do na junuubun panɗen wara, Silaamaaxun wa i kaane junuubunun xenundini, tuubun xa wa i kaane junuubunun buruxana, Kenkuɗa lafi nta xiireyen nan paɗi ti seren juumeyun ɗa soron jon di, bawo silaamaaxun di seren do Alla naxan tokkinten ya ni, a ma jare sere su nan pa naxaduganke ya an do Alla naxa, silaamaaxun wa kabana o na soron pa Batifoonu ya, ma Alla kappanlenmo ya A Tagekamaanaaxun do A Batikaamaanaaxun di.

Sariya be, faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- do a ga ri, Sariya saamante su girindindaana ya ni, na toxo ti silaamaaxun sariya be faare Muhanmadu -neeman do kisiyen g'a kanma- do a ga ri nan giri Alla yi, ken ya ni sariyanun su fo lagaren ɗa ma sikken koota, tagefoonun danmon su ya fo ni; ken ya n sigi a ga d'i kaanankon girindi, xo moxo be sariya saamanto ku ga da me girindi, Alla ya -A n Senonta A n kallanka- A nta sariya ragana silaamaaxun sariyan ga fe, A n nta diina xa ragana silaamaaxun diinan ga fe, ke be faare Muhanmadu-neeman do kisiyen g'a kanma- do a ga ri, ben da silaamaaxun tanan ya raga

batikille ya, a nta ragen'a danja, be xan da xanu na ke sariya kiitun fatanfunsiyun ya tu, a n'a mundu kitaabu saxiironto beenu ga silaamaaxun tuyindi.

An na tu silaamaaxun sariyan minnan(muurifo) ja- a wa xo Allan faarannaaxunun kafumanton minna- a ya ni: tonjun diinan nan wurugi ti seren, a na xusa ja komo xalasinte ya tagefoonun kama Alla da, a n'a xanmaxawasa bakka soro ma yokke ma gaarun komaaxun ja.

An na tu silaamaaxun sariyan ja, fo sire ya ni bire do noqu su danja, fo xa nt'a noxon di ke be do haadamarenmen nafa kendenton ga me waalunu, baawo yanqafon ya ni nan giri Alla yi, Aken be ga soron lafin tu, soron xa lafinton ya na sariya ya a kendente ga ni a yinme di, a yogo ga nta yogo gurujana, hadamaaxun sirondindaana ga ni, sere ga nt'a dabarini, ken wara, a ga jaana ragefo ya Alla maxa, a ga soron kandana katta jomun do kandeyen killen ja, gell'i ga na kiiti t'a yi su, i fiinun na telejo, i na kisi me toopanden ja.

7- A gajanlenmon sigira a fin di, do i seedeye a da

Sikka nta, nan ti gajanlenmo wa Annabiyinme su ya, i g'a xonno nan sig'a xirinden killen di, i ga soron koppa bakka tojondini ti a yi, gajanlenma gabe naji Alla Faare Mahanmadu da -neeman do kisiyen g'a kanma- a birantaaxun di, do a kallen falle, abaatu Alla d'a yida i su kafumanton kanma, abaatu

i fo gabe seedeyen guuji -gannin do lenki- nan ti Annabiyinmen ya ni, nan ti a do Annabiyin saamanton xallen me yan ri neeman do kisiyen g'i kanma, nan ti xadi i wa tu nan ti a na tonɗun ya kanma, xa ganta kuɗa, kabandifi gabo ya na i fo gabe kabana toɗondini ti a yi, xo yinmankaaxun xanuye, ma nan kanu kafon ɗa, ma naaburen taɗaaaxu ken be a g'a kitta t'i sigiran ɗa.

Alla n nawaari, tagefoonun su Kama

الفهرس

Silaamaaxun Xeyifaare Muhanmadu (kisiyen do neemen g'a kanma)	2
Tuwaaxun sappa (kafo) be ga diinan fiinun yinmankaran maxa Alla ka horomanten do Annabi misiiden di	2
1- A toxo, do a danbe, do debe be a ga teeri nan xooro A noxon di	3
2- Kagun barikanten yaxu barikante	4
3- Gundonfaarijeyen(wahayu) joppaye	5
4- A faarannaaxu	12
5- A nabinyinmaaxun kaawaafiinu do a taagumansu do a kandefiinu(daliilunu)	15
6- Sariya be, faare Muhanmadu do a ga ri -neeman do kisiyen g'a kanma-	18
7- A gajanlenmon sigira a fin di, do i seedeye a da	22